

Bir vagonun dile geldiği...

Ömer F. Oyal, 'Zaman Lekeleri'nde Çukurova Ekspresi'nin 11 numaralı vagonuna konuk ettiği romanında okurunu, Türkiye'nin sosyal ve siyasi pek çok önemli kırılmasının da içinden geçtiği bir zaman hattına doğru yolculuğa çağırıyor. Gününü, dün üzerinden okumak isteyen herkesin kulağına bir şeyler fısıldamayı başarıyor 'Zaman Lekeleri'.

DENİZ GÜNEY

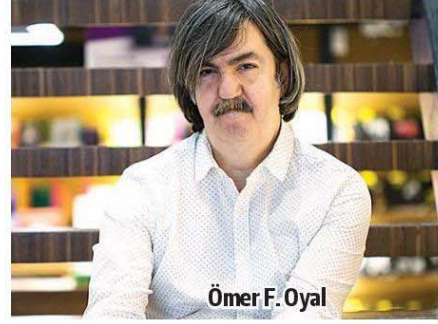
Bir vagon düşünün ki sadece yolcularının değil tarihin de yükünü taşıyor. Kendisiyle yolculuk edenlerin sadece dertlerini, sıkıntılarını değil talihlerini de taşıyor ve içinde ne konuşulduysa, ne yaşandıysa rüzgâr gibi uçup gitmiyor da kazık gibi çakılıp kalıyor. Ne camlarından sızıyor bunlar ne de kapılarından dışarı çıkıyor. 11 numaralı vagonla kim yolculuk ettiyse vagonun tarihine bir küçük çentik de o atıyor fakat vagon için küçük çektikler, ülke adına bazen büyük yarılmalar haline gelebiliyor.

Tıpkı Ömer F. Oyal'ın yeni romanı 'Zaman Lekeleri'nde olduğu gibi...

Oyal'ın altıncı romanı 'Zaman Lekeleri'. Hemen tüm romanlarında zaman kavramı üzerine düşündüğünü gördüğümüz yazar, 'Zaman Lekeleri'nde bunu bir adım ileri taşıyor diyebiliriz. Oyal, Çukurova Ekspresi'nin 11 numaralı vagonuna konuk ettiği romanında okurunu, Türkiye'nin sosyal ve siyasi pek çok önemli kırılmasının da içinden geçtiği bir zaman hattına doğru yolculuğa çağırıyor. Oyal'ın romanında üzerinden geçtiği zaman hattına, bir başka bakışla fay hattı demek de mümkün çünkü yazar; coğrafyanın kaderini de meydana getiren, bu topraklar özelinde bugün yaşanan pek çok sorunun da kaynağına, kırılmalar eşliğinde taşıyor okurunu.

'Zaman Lekeleri'nin üzerine oturduğu tarih aralığı 1900'lerin başından 1943 yılına kadar uzanıyor. Bu tarih aralığına bakıldığında; Osmanlı devletinin yıkılışından Cumhuriyet'in kuruluşuna, Birinci Dünya Savaşı'ndan Kurtuluş Savaşı'na kadar kritik noktaları içine aldığını da görürüz. Oyal da 'Zaman Lekeleri'ni bu tarih aralığına oturturken bunları düşünmüş olmalı. Bugüne konuşabilecek, dahası bugünün meselelerini dünden okuyabilecek, bugünün dertlerini dünün kırılmalarıyla tartabilecek bir romanı yazmak için böylesi kritik bir tarih aralığına ihtiyaç var ki, Oyal da romanını bu zemin üzerine yükseltiyor.

Bu zaman aralığını tartışan romanlar daha önce yazıldı ancak 'Zaman Lekeleri'nin farkı, bunu bir vagon aracılığıyla anlatıyor olması... Romanın sadece gam yükünü sırtlamıyor 11 numaralı vagon, anlatıcı yükünü de sırtlıyor. Ve bir vagonun dile gelmesi 'Zaman Lekeleri' özelinde çok önemli bir işlev üstleniyor.

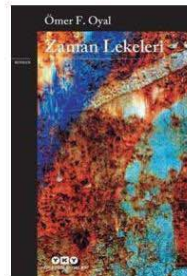

Ömer F. Oyal

İlkin; tüm yaşananlara tarafsız bakabilme fırsatı sunuyor yazarına ve okuruna. Yani bugün asıl ihtiyacımız olan duyguyu bir vagon, olaylar karşısında edilgen bir imge olarak bize gösterebiliyor. İkincisi ise vagonun yolcularına da aynı eşitlikte yaklaşması, ki 11 numarının yolcuları arasında kimler yok ki! Kurgusal bağlarını da ihmal etmeden gerçekçi bir atmosfer kuruyor yazar. Vagonun konukları da bu gerçek ve kurgunun birleşiminden doğarak dikkat çekiyor.

Romanın bu tarihsel yüküne ise 25 Temmuz 1943'te çıkan ve iki gün sürececek bir başka yolculuk eşlik ediyor. İstanbul'a yapılan bir yolculuktur bu. Bir kadının, romanın önemli bir figürü olarak öne çıkan Bedriye'nin, özgürlüğüne ulaşabilmesinin hikâyesi de art alanda devam eden bir hikâye ve romanın bugünle bağlarını sıkı sıkıya sardığı gibi kurgunun akışına kattığı devinimle de ön plana çıkıyor.

Ömer F. Oyal'ın kaleminden okuduğumuz 'Zamanın Lekeleri', sadece kendisi zaman üzerine kafa yoran bir roman değil, sayfalarına dahil olan herkesi Türkiye'de akan zaman üzerine düşünmeye davet eden bir roman. Ve bu zaman diliminde ne kadar çok kırılma yaşandığını, dahası bu kırılmalardan kafamızı kaldırıp doğrusal bir akış yakalayamayarak hep bir ara zamanın içinde sıkıştığımızı bize tekrardan hatırlatıyor. Gününü, dün üzerinden okumak isteyen herkesin kulağına bir şeyler fısıldamayı başarıyor 'Zaman Lekeleri'.

ZAMAN LEKELERİ

Ömer F. Oyal
Yapı Kredi Yayınları, 2018
324 sayfa, 26 TL.